Ankenævnet for Forsikring

935/14

Den 17. marts 2014 blev i sag nr. 84.931:

xxxxx xxxxxxx xxxxxxx
xxxxxxxxxx xxx x
xxxx xxxxx

mod

Industriens Pensions
forsikring A/S
Nørre Farimagsgade 3
1364 København K

afsagt

k e n d e l s e :

Forsikringstageren har haft arbejdsmarkedspensionsordning i Industriens Pensionsforsikring A/S. Han klager over, at selskabet har afvist at tilbagebetale de indbetalte bidrag, og at der skulle være en overenskomstmæssig pligt til at indbetale pension til selskabet.

Selskabet har henvist til, at klagerens pensionsopsparing i overensstemmelse med aftalegrundlaget er anvendt til at opretholde forsikringsdækningerne i den periode, hvor han var bidragsfrit dækket, og at han efterfølgende udtrådte af ordningen den 1/7 2013, da den opsparede værdi var opbrugt, og da han ikke tog imod selskabets tilbud i brev af 19/6 2013 om at blive selvbetaler. Med hensyn til den overenskomstmæssige pligt har selskabet henstillet, at nævnet afstår fra at behandle dette spørgsmål, da det ligger uden for nævnets kompetence.

I klage til nævnet af 16/8 2013 har klageren krævet beløbet 2.350 kr. tilbagebetalt. Beløbet udgør pensionsbidrag som forskellige arbejdsgivere har indbetalt.

Til støtte for sit krav har han anført:

"**1. Sagsfremstilling, kort redegørelse for sagen. …**

2. 84.931

Jeg klager over en afgørelse truffet i forbindelse med min anmodning om fejl udbetalt pensionsbidrag indbetalt af min tidligere arbejdsgiver, uden mit samtykke til pensionsselskabet, hvor jeg ikke er medlem i.
Det var tale om vikariat hos mine tidligere arbejdsgivere … Industripension har modtaget min pensionpenge på 2350 kr. i alt. Jeg har ikke haft nogen aftale med Industri pension vedrørende medlemskab og har bedt dem om at udbetalt min pensionspenge som blev fejludbetalt, men sagsøgte har afvist min klage. Sagsøgte i sted har sagt på deres brev at min pensionsbidrag blev brugt til dækning af forsikringsmedlemskab da jeg ikke har oprettet nogen forsikring med selskabet. Hvorfor jeg stiller krav på 2350 kr. som blev fejlindbetalt hos dem."

Selskabet har i brev af 16/9 2013 til nævnet redegjort for sagen således:

"Vi fastholder vores tidligere afgørelser, da [klageren] pensionsopsparing i overensstemmelse med aftalegrundlaget for ordningen, er gået til at betale for forsikringsdækningerne i perioden med bidragsfri dækning og administration, og at han som konsekvens heraf efterfølgende er udtrådt af ordningen pr. 1. juli 2013, da han ikke tager imod vores tilbud om at blive selvbetaler.

Faktisk sagsfremstilling:
I kraft af sit ansættelsesforhold bliver [klageren] første gang optaget i Industriens Pension i 2007, hvor vi modtager et lille pensionsbidrag på 159,84 kr. fra hans daværende arbejdsgiver J. ... (bilag …)

Vi modtager ikke flere bidragsindbetalinger for [klageren] før i 2010, hvor J. … indbetaler 2 bidrag for ham på henholdsvis 112,50 kr. og 760,38 kr. (bilag …)

Næste bidragsindbetaling kommer i slutningen af 2011 og starten af 2012, hvor J. … igen indbetaler 2 små bidrag på henholdsvis 149,18 kr. og 70,88 kr. Han bliver derfor optaget i Industriens Pension igen, hvorfor vi sender velkomstbrev til ham. (bilag …)

Vi modtager ikke flere bidragsindbetalinger for [klageren] og vi sender herefter den 4. juni 2012 brev til ham, hvor vi informerer om, at han udtræder af ordningen. Vi forklarer i brevet, at pensionsopsparingen er blevet brugt til at betale for forsikringsdækningerne og administrationsomkostninger mv. i den bidragsfri periode og tilbyder ham at bevare sine dækninger mod at blive selvbetaler. [Klageren] reagerer ikke på vores brev, hvorfor han udtræder af ordningen pr. 1. juli 2012. (Bilag …)

Den 1. marts 2013 indbetaler P. … et pensionsbidrag på 1.130,82 kr. for [klageren] og han bliver derfor på ny optaget i Industriens Pension. Der kommer ikke flere bidrag fra arbejdsgiveren og [klageren] overgår derfor igen til perioden med bidragsfri dækning. (bilag …)

Henset til det indbetalte pensionsbidrags størrelse er [klagerens] pensionsopsparing hos Industriens Pension så lille, at den ikke kan dække for forsikringsdelen i en 12 måneders periode med bidragsfri dækning.

Vi skriver til [klageren] den 19. juni 2013, at han udtræder af pensionsordningen hos Industriens Pension pr. 1. juli 2013. Vi tilbyder ham i brevet at blive selvbetaler, så han kan bevare sine forsikringsdækninger hos os, men [klageren] tager ikke imod vores tilbud. (bilag …)

Den 1. juli 2013 modtager vi en mail fra [klageren], hvor han spørger ind til, hvordan bidragsindbetalingen er blevet brugt (bilag …). Vi kontakter ham samme dag telefonisk for at svare på hans spørgsmål.

3. 84.931

Den 28. juli 2013 klager [klageren] over, at pensionsindbetalingen er opbrugt i perioden med bidragsfri dækning. Han begrunder sin klage med, at han ikke selv har oprettet pensionsordning hos Industriens Pension og gør gældende, at Industriens Pension skal udbetale til ham, hvad der svarer til pensionsindbetalingerne. (bilag …)

Vi besvarer klagen via mail den 29. juli 2013, hvor vi fastholder, at [klageren] ikke skal samtykke til at have pensionsordning i Industriens Pension, og at han ikke har ret til at få udbetalt de pensionsbidrag, som hans tidligere arbejdsgivere har indbetalt for ham og som vi har brugt til at betale for ordningens forsikringsdækninger og administration. (bilag …)

[Klageren] klager derefter til ankenævnet.

Til støtte for vores afgørelse gøres gældende
Indbetaling af pensionsbidrag til Industriens Pension

- Arbejdsmarkedspensionsordningen hos Industriens Pension er en overenskomstbaseret og obligatorisk ordning, som medlemmerne automatisk bliver omfattet af, når de udfører arbejde under en kollektiv overenskomst, hvori der står, at de overenskomstansatte skal have pensionsordning i Industriens Pension. Dette står fx i Industriens Overenskomst 2012-2014 § 34 (bilag …) men det fremgår også af selskabets forsikringsbetingelser § 1, stk. 1, hvor der står, at (bilag …):

  'Forsikringen oprettes ved indberetning og indbetaling fra en arbejdsgiver for en eller flere ansatte i henhold til kollektiv overenskomst, kollektiv aftale eller lignende jf. stk. 3 [...]'

- Det er et grundlæggende princip i det kollektive overenskomstsystem i Danmark, at den overenskomstansatte ikke skal acceptere de enkelte vilkår i overenskomsten, før de er gældende. Den ansatte bliver omfattet overenskomsten i sin helhed og med det indhold, som arbejdsmarkedets parter er blevet enige om.

  Når [klageren] har valgt at have et arbejde, der er omfattet af en overenskomst, som giver ret og pligt til indbetaling af pension til Industriens Pension, har han også accepteret den overenskomst, hvori ansættelsesvilkårene for hans ansættelsesforhold er fastsat. Dette gælder alle overenskomstens vilkår for ansættelsen, herunder også vilkårene om indbetaling af pension til Industriens Pension.

- Pligten til at indbetale pensionsbidrag til Industriens Pension er fastsat i det kollektive overenskomstsystem, som er styret af arbejdsmarkedets parter. Der er derfor hverken en aftale mellem Industriens Pension og den enkelte arbejdsgiver eller mellem Industriens Pension og det enkelte medlem om, at der skal indbetales til selskabet.

- Vi bemærker, at [klageren] er utilfreds med den overenskomstmæssige pligt til at indbetale pension til Industriens Pension. Det er vores opfattelse, at det ligger uden for Nævnets kompetence, jf. § 2 i Nævnets vedtægter at tage stilling til denne del af [klagerens] klage til nævnet, da der er tale om et arbejdsretligt spørgsmål, som angår arbejdsmarkedets parter og det kollektive overenskomstsystem, og ikke en tvist mellem et forsikringsselskab og en forsikringstager vedrørende dennes forsikringer. [Klageren] må i stedet henvises til sin faglige organisation, hvis han ikke er tilfreds med de overenskomstfastsatte ansættelsesvilkår, som gjaldt for hans ansættelser hos J. … og P. …

Anvendelse af det indbetalte pensionsbidrag

4. 84.931

- Det fremgår af forsikringsbetingelserne § 4, stk. 1, at:

  'Indstilles bidragsbetalingen i henhold til § 1, stk. 1, inden den forsikrede er fyldt 67 år eller har fået ret til invalidepension eller livsvarig alderspension, jf. § 12, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder (bidragsfri dækning), med mindre andet er aftalt, jf. stk. 2 og 3, dog ikke ud over den periode, der kan dækkes af den opsparede værdi.' […]

  I medlemspjecen, som er en del af aftalegrundlaget for ordningen, står på side 21, at (bilag …):

  'Hvis hele din pensionsopsparing er brugt, inden perioden med bidragsfri dækning er udløbet, har du to muligheder. Den ene mulighed er, at du udtræder af pensionsordningen. Det betyder, at alle dine rettigheder i Industriens Pension ophører, og at du ikke længere er medlem. Den anden mulighed er, at du selv begynder at indbetale og på den måde opretholder dine forsikringsdækninger.'

- Det er fastsat direkte i aftalegrundlaget for pensionsordningen, at pensionsopsparingens værdi bruges til at opretholde forsikringsdækningen i perioden med bidragsfri dækning og at denne periode ikke kan strække sig udover det, som der er dækning for i ordningens opsparede værdi.

- Det er givet, at et medlem kun kan have forsikringsdækningerne, hvis vedkommende betaler for dem, da det ellers ville blive selskabets øvrige medlemmer (pensionskollektivet), som skulle betale forsikringspræmierne, med deraf mindre pensionsopsparinger til følge. [Klageren] udtræder derfor af ordningen pr. 1. juli 2013, idet pensionsopsparingen er opbrugt, og han vælger ikke at tage imod vores tilbud i vores brev af 19. juni 2013 om selv at betale for sine forsikringsdækninger.

- Vi fastholder, at vi i overensstemmelse med aftalegrundlaget har anvendt [klagerens] pensionsopsparing til at opretholde forsikringsdækningerne i den periode, hvor han var bidragsfrit dækket, og at han efterfølgende udtræder af ordningen den 1. juli 2013, da den opsparede værdi er opbrugt og han ikke tager imod vores tilbud om at blive selvbetaler i brev af 19. juni 2013.

- Vi fastholder også, at vi ikke kan tilbagebetale de indbetalte pensionsbidrag, da pengene er anvendt til forsikringsdækninger og administration af pensionsordningen."

Klageren har efterfølgende i brev modtaget i nævnet den 25/9 2013 anført:

"1. Industrie pension har brugt min egen penge til dækning af en evt. forsikring som jeg ikke har haft kendskab til. Jeg har heller ikke begået en mundtlig eller skriftlig aftale med industri pension. Industri pension har konfiskeret min penge uden mit samtykke. Jeg er en enkelt privat borger og har ret til min ejendel og ret til at vælge hvordan min egen penge skal bruges til. Man kan ikke bare konfiskere en privat borgers penge og bagefter siger man at vi har brugt din penge til dækning af din forsikring som ikke har oprettet eller som jeg ikke har kendskab til.

2. Jeg var kun vikar hos P. … og vikar hos J. … jeg var ikke en fastansat. Aftale medlem industripension og P. og J. gælder ikke for en vikar, og deres aftale giver ikke industri pension

ret til at konfiskere noget uden kundes samtykke. Hvorfor industripension skal tilbagebetale pengene da penge blev fejludbetalt til dem. Og dette kan ikke undgås."

Afslutningsvis har selskabet i brev af 3/10 2013 bl.a. anført:

"• Industriens Pension sender den 31. januar 2012, 30. april 2012 og 8. april 2013 velkomstbreve til [klageren], hvori vi informerer vi ham om optagelsen i selskabet (bilag …). I brevene oplyser vi ham også om de dækninger, som pensionsordningen i Industriens Pension består af, herunder forsikringsdækningen. Den 4. juni 2012, 22. november 2012 og 19. juni 2013 får [klageren] igen brev fra os, hvor vi skriver til ham, at han udtræder af ordningen hvis han ikke bliver selvbetaler, fordi pensionsopsparingen er brugt til at opretholde forsikringsdækningen (bilag …).

Vi er derfor ikke enige med [klageren], når han skriver til nævnet, at han ikke havde kendskab til pensionsordningen i Industriens Pension.

- Det fremgår af udskriftet over indbetalinger og indberetninger for [klageren] (bilag C), at såvel J. … som P. … har indbetalt og indberettet pensionsbidrag for ham under OK-kode …, som er det nummer, vi har tildelt Industriens Overenskomst i vores systemer (bilag …).

- P. og J. er begge medlem hos arbejdsgiverorganisationen Dl (bilag …), og Industriens Overenskomst gælder for alle virksomhedernes medarbejdere, som udfører arbejde indenfor overenskomstens fagområde, uanset om vedkommende er ansat som vikar eller kort- eller langtidsansat. Vi informerer også herom på vores hjemmeside www.industrienspension.dk, hvor vi skriver (bilag …):

'Virksomheder skal betale pensionsbidrag for alle overenskomstansatte, herunder vikarer og korttidsansatte. Indbetalingerne går til pension og forsikringer ved kritisk sygdom, tab af erhvervsevnen og dødsfald

Vikar eller kortidsansat når sjældent at spare meget op - og derfor går en forholdsvis stor del af indbetalingerne til forsikringer og administration.'

Vi har allerede i vores svarskrift redegjort for, at den overenskomstansatte bliver omfattet af den kollektive overenskomst i sin helhed og at [klageren] derfor ikke kan vælge evt. vilkår i overenskomsten fra, som han er utilfreds med. [Klageren] kan altså ikke vælge, at han ikke vil have en pensionsordning hos Industriens Pension, når han i kraft af sit arbejde er pålagt en overenskomstmæssig ret og pligt til pensionsordningen.

Vi er derfor ikke enige, når [klageren] skriver til nævnet, at han ikke er omfattet af den kollektive overenskomst i sin helhed, fordi han ikke var fastansat hos J. og P.

- Vi har allerede i vores svarskrift af 16. september 2013 redegjort for, at der netop ikke er en aftale mellem Industriens Pension og J. eller P., idet pensionspligten for [klageren] er fastsat af arbejdsmarkedets parter i en kollektiv overenskomst, ligesom [klageren] ikke skal samtykke til optagelsen i pensionsordningen på anden måde, end ved at indgå en aftale om en ansættelse, som er omfattet af overenskomsten.

- Det er fortsat vores opfattelse, at den del af [klagerens] klage, som vedrører hans utilfredshed med den overenskomstmæssige pligt til at have pensionsordning hos Industriens Pension angår arbejdsmarkedets parter og det danske overenskomstsystem, og ikke kan anses for en tvist mellem Industriens Pension og en forsikringstager om dennes for-

sikringer. Vi mener derfor fortsat, at denne del af klagen falder uden for nævnets kompetencer, jf. nævnets § 2."

Af overenskomsten fremgår bl.a.:

"**§ 34 Pension**

Stk. 1
Parterne er omfattet af den ved protokollat af 15. februar 1991 etablerede pensionsordning - Industriens Pension.

Stk. 2
Der skal betales pensionsbidrag for medarbejdere, der er fyldt 20 år (pr. 1. maj 2012 - 18 år) og som har to måneders anciennitet. I de to måneders anciennitet indgår anciennitet fra tidligere ansættelser inden for de sidste to år, hvor medarbejderen har arbejdet under en overenskomst, som giver ret og pligt til medlemskab af Industriens Pension.

Såfremt medarbejderen på ansættelsestidspunktet er omfattet af Industriens Pension eller en anden arbejdsmarkedspension fra en tidligere ansættelse - herunder tjenestemandspension eller tilsvarende lignende ordning - skal der betales pensionsbidrag fra ansættelsens start."

Af forsikringsbetingelserne fremgår bl.a.:

"**Kapitel 1**
Oprettelse og indbetaling
§ 1. Forsikringens oprettelse og ikrafttræden
Forsikringen oprettes ved indberetning og indbetaling fra en arbejdsgiver af bidrag for en eller flere ansatte i henhold til kollektiv overenskomst, kollektiv aftale eller lignende, jf. stk. 3. Indberetning og indbetaling skal ske efter Industriens Pensions anvisninger. Anvisningerne findes på Industriens Pensions hjemmeside.
…
§ 4 Bidragsbetalingens indstilling/genoptagelse
Indstilles bidragsbetalingen i henhold til § 1, stk. 1, inden den forsikrede er fyldt 67 år eller har fået ret til invalidepension eller livsvarig alderspension, jf. § 12, opretholdes forsikringsdækningen i fuldt omfang i 12 måneder (bidragsfri dækning), medmindre andet er aftalt, jf. stk. 2 og 3, dog ikke ud over den periode, der kan dækkes af den opsparede værdi. Efter udløb af perioden med bidragsfri dækning overgår forsikringen til hvilende forsikring (fripolice) med nedsat forsikringsdækning, medmindre andet aftales, jf. stk. 4. Nedsættelse af forsikringsdækningen som følge af manglende bidragsbetaling sker efter meddelelse til forsikrede."

Af medlemspjecens side 21 fremgår bl.a.:

"**Omkostninger trækkes fra pensions- opsparingen.**
Hvis din arbejdsgiver indbetaler små bidrag
Hvis din arbejdsgiver i en periode betaler mindre, end det der er nødvendigt til at dække udgifterne til administration og forsikringsdækning, fratrækkes udgifterne i det opsparede beløb. Det betyder, at opsparingen til alderspension bliver mindre.

Industriens Pension er berettiget til at nedsætte forsikringsdækningerne eller at lade nogle af forsikringsdækningerne bortfalde, hvis indbetalingerne ikke er tilstrækkelige til at dække udgiften til forsikringerne."

7. 84.931

Nævnet udtaler:
Spørgsmålet om arbejdsgivers overenskomstmæssige pligt til at indbetale pensionsbidrag for sine ansatte til selskabet ligger uden for nævnets kompetence, idet der er tale som et arbejdsretligt spørgsmål, som er reguleret i det kollektive overenskomstsystem. Nævnet kan derfor ikke tage stilling til dette spørgsmål.

For så vidt angår de konkrete pensionsbidrag i perioden 2007 – 2013, som klagerens arbejdsgivere har indbetalt til selskabet, finder nævnet efter sin gennemgang af sagen, at selskabet har administreret disse pensionsbidrag i overensstemmelse med forsikringsbetingelsernes § 4 om bidragsbetalingens indstilling/genoptagelse. Nævnet kan derfor ikke pålægge selskabet at imødekomme klagerens tilbagebetalingskrav.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand